

จากตารางที่ 69-72 ผลปรากฏว่าวรรณกรรมประเภทบทร้อยกรองที่นำมารวบรวมเป็นบรรณนิทัศน์ จำนวน 10 เล่ม เป็นลักษณะวรรณกรรมที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับนักเรียนช่วงชั้นที่ 1(ป. 1-3) ซึ่งวรรณกรรมบางเล่มก็สามารถเชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-3) ได้ครบทั้ง 5 สาระ คือ สาระการอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง การดู และการพูด สาระหลักการใช้ภาษา และสาระวรรณคดีและวรรณกรรม ดังนั้นจะเห็นได้ว่าวรรณกรรมแต่ละเล่มสามารถเชื่อมโยงมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-3) ได้มากกว่า 1 สาระ

จากตารางแสดงผลบรรณนิทัศน์วรรณกรรมทั้ง 4 ประเภท คือ นิทาน สารคดี บทความ และบทร้อยกรอง จำนวน 60 เล่ม พบว่าวรรณกรรมที่นำมาสังเคราะห์นั้นมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันมีทั้งที่เป็นร้อยแก้วและร้อยกรอง และยังพบอีกว่าวรรณกรรมหนึ่งเรื่องสามารถเชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยช่วงชั้นที่ 1(ป. 1-3) ได้มากกว่า 1 สาระ เช่นวรรณกรรมเรื่อง เจ้าชายแห่งความฝัน สามารถเชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยช่วงชั้นที่ 1(ป. 1-3) ได้ทั้ง 5 สาระ ทั้ง การอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด หลักการใช้ภาษา และ วรรณคดีและวรรณกรรม

ข้อวิจารณ์

จากการสังเคราะห์วรรณกรรมที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยช่วงชั้นที่ 1 (ป. 1-3) จากสำนักพิมพ์แม็คและบริษัท แพลน ฟอรั คิดส์ จำกัด ผู้วิจัยมีข้อวิจารณ์ดังนี้

1. จากผลการวิเคราะห์วรรณกรรมที่เหมาะสมกับนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-3) ทำให้ทราบว่าลักษณะหรือคุณสมบัติของวรรณกรรมที่จะนำมาใช้กับนักเรียนในช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-3) นั้นโดยส่วนใหญ่จะเป็นวรรณกรรมที่มีลักษณะเนื้อหาและตัวละคร โดยส่วนใหญ่ เป็นนิทาน นิยาย หรืออาจจะเป็นบทร้อยกรองที่มีเรื่องราวของธรรมชาติ วิทยาศาสตร์หรืออาจจะเป็นเรื่องของโลกและดวงดาว มีทั้งการผจญภัยและเป็นเรื่องราวของเด็กวัยเดียวกับนักเรียน สัตว์และต้นไม้ ซึ่งสอดคล้องกับศิวพรณ์ โหระกุล(2535) ที่ได้ทำการวิเคราะห์วรรณกรรมสำหรับเด็กของวิริยะ สิริสิงห ในช่วงปี พ.ศ. 2515-2532 พบว่าโครงเรื่องที่ใช้ในวรรณกรรมสำหรับเด็ก เนื้อเรื่องมี 7 ลักษณะ คือ การผจญภัย การกีฬา อาชีพ ความรัก เรื่องลึกลับ เรื่องเกี่ยวกับสัตว์ และเรื่องวิทยาศาสตร์

ใจความหลักหรือใจความสำคัญ(แก่นเรื่อง)ของวรรณกรรม มีความหมายง่ายๆ สื่อใจความออกมาตรงๆ เนื้อเรื่องไม่ซับซ้อนและมีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ดังที่อาภรณ์ ศรีสนิท (2536: 33) ได้กล่าวถึงเค้าโครงเรื่องว่าการดำเนินเรื่องง่ายๆ ไม่ซับซ้อน เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นควรเป็นเรื่อง

ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันและ ภิญญาพร นิตยะประภา(2534: 49) ยังได้กล่าวไว้ว่าภาษาในการเขียนเรื่องสำหรับเด็กจะต้องใช้ภาษาง่ายๆ ตรงไปตรงมา กระชับรัด ชัดเจน เป็นคำธรรมดาๆ อ่านเข้าใจง่ายทันทีโดยไม่ต้องแปล

ลักษณะการเขียนวรรณกรรม จะเขียนแบบเล่าเรื่อง มีการสนทนาบ้างเล็กน้อยเขียนเป็นประโยคง่ายๆสั้นๆ หรืออาจจะเป็นกลอนง่ายๆสั้นๆมีการใช้คำคล้องจอง มีการใช้ตัวละครไม่มากและส่วนใหญ่ตัวละครจะตรงตามมาตรา ขนาดตัวอักษร ประมาณ 0.3-1 ซม. เช่นเดียวกับที่ ภิญญาพร นิตยะประภา(2534: 49) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า ประโยคที่เขียนควรเป็นประโยคสั้นๆ และพูดช้าๆ เพื่อให้เด็กเข้าใจและควรเป็นบทสนทนาโต้ตอบกันง่ายๆ เป็นการเล่าเรื่องไปในตัวด้วยวิธีสนทนา เพราะจะช่วยให้ติดตามเรื่องได้ง่าย ใช้คำประพันธ์หรือคำคล้องจองง่ายๆ

ภาพที่ใช้ประกอบในวรรณกรรมก็เป็นภาพสี แสดงลักษณะเด่นชัดและคงลักษณะของตัวละคร แสดงให้เห็นอาการเคลื่อนไหวถูกต้อง เคาเรื่องได้ เหมือนกับที่ บันลือ พฤษะวัน(2536: 68) กล่าวว่า ภาพประกอบที่ใช้ควรเป็นภาพการ์ตูน ยิ่งเด็ก เล็กเท่าใด ภาพก็ควรจะเพิ่มมากขึ้น เด็กส่วนใหญ่ชอบการ์ตูน แต่ถ้าภาพจริงควรเด่นชัด ภาพสี วารูปกระจ่าง สวยงาม ภาพคงลักษณะของตัวละคร แสดงให้เห็นอาการเคลื่อนไหวถูกต้อง เคาเรื่องได้ ช่วยสรุปเนื้อเรื่องจากการแสดงความต่อเนื่องได้ดี ให้ประสบการณ์ตรง เหมือนผู้อ่านได้เห็นมาเอง

และลักษณะหนังสือวรรณกรรมเด็ก จะเป็นหนังสือที่มีภาพประกอบทั้งในเล่มและปกเป็นส่วนใหญ่ ใช้กระดาษที่เหนียว ฉีกขาดยาก มีจำนวนหน้า ประมาณ 20-30 หน้า ดังที่ ชุติมา สัจจานนท์(2529: 49) ได้กล่าวถึงรูปเล่มของหนังสือว่าหนังสือจะต้องมีลักษณะที่เหมาะสมกับเด็ก จะหยิบยกได้โดยสะดวก กระดาษดี การพิมพ์ชัดเจน สวยงาม และถูกต้อง ตัวอักษรมีขนาดโต เหมาะแก่การอ่านของเด็กแต่ละวัย การจัดหน้าประณีต มีศิลปะ เข้าเล่มและเย็บเล่มแข็งแรง ทนทานต่อการใช้

2. จากผลการวิเคราะห์วรรณกรรมที่เชื่อมโยงมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 (ป. 1-3) ปรากฏว่า วรรณกรรมที่นำมาวิเคราะห์ความเชื่อมโยงมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 (ป. 1-3) ทั้ง 60 เล่มสามารถจัดประเภท ได้ 4 ประเภทด้วยกันคือ นิทาน สารคดี บทความ และ บทร้อยกรอง ซึ่งจะสอดคล้องกับการจัดประเภทวรรณกรรมของกระทรวงศึกษาธิการ (2544) ที่กล่าวเอาไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 1 (ป. 1-3) สาระที่ 5 : วรรณคดีและวรรณกรรม ข้อ 1 ที่ว่า สามารถอ่านนิทาน เรื่องสั้นๆสำหรับเด็ก สารคดี บทความ บทร้อยกรอง และบทละครเหมาะกับวัยของเด็ก ให้ได้ความรู้และความบันเทิงได้ข้อคิดเห็นจากการอ่านและนำไปใช้ในชีวิตจริง นอกจากนั้นวรรณกรรมทั้ง 60 เรื่องนี้ยังสามารถเชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-3) สาระอื่นๆ ทั้ง 4 สาระได้อีกด้วย เช่น สาระที่ 1 : การอ่าน การอ่านบทร้อยแก้วและการอ่านบทร้อยกรอง สาระที่ 2 : การเขียน การเขียนประโยค การเขียนแสดงความรู้สึก สาระที่ 3 : การฟัง การดู การพูด การจับใจความสำคัญจากสิ่งที่ฟัง และดู สาระที่ 4 : หลักการใช้ภาษา รูปและเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์

3. จากการสังเคราะห์วรรณกรรมที่เชื่อมโยงมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 (ป. 1-3) พบว่าวรรณกรรมที่นำมาสังเคราะห์นั้นมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันมีทั้งที่เป็นร้อยแก้ว และร้อยกรอง ซึ่งสอดคล้องกับสนธิ สัตโยภาส(2547: 23-24) ที่ได้แบ่งประเภทวรรณกรรมเด็กโดยยึดหลักวิธีเขียนเป็นหลัก ออกเป็น 2 ประเภท คือ หนังสือสำหรับเด็กประเภทร้อยแก้ว และหนังสือสำหรับเด็กประเภทร้อยกรอง และยังพบอีกว่าวรรณกรรมหนึ่งเรื่องสามารถเชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยช่วงชั้นที่ 1(ป. 1-3) ได้มากกว่า 1 สาระ เช่นวรรณกรรมเรื่อง เจ้าชายแห่งความฝัน สามารถเชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยช่วงชั้นที่ 1(ป. 1-3) ได้ทั้ง 5 สาระ ซึ่งจะทำให้เห็นบทบาทใหม่ของวรรณกรรมว่า นอกเหนือจากที่นิเทศา กาญจนะวรรณ(2542) ได้กล่าวไว้ว่าวรรณคดี วรรณกรรมมีไว้เพื่อจรรโลงจิตใจเท่านั้น วรรณกรรมยังสามารถนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อีกด้วย เช่นเดียวกับที่บันลือ พลฤกษ์วัน(2536) ได้กล่าว ว่า วรรณกรรมสำหรับเด็กนับวันจะได้รับความเอาใจใส่มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ด้วยเหตุแต่เดิมนั้นนักการศึกษา คิดเพียงว่าวรรณกรรมสำหรับเด็กเป็นเพียงเครื่องมือที่จะช่วยเสริมทักษะในการอ่านของเด็กเท่านั้น แต่เหตุผลที่แท้จริงนั้น วรรณกรรมสำหรับเด็กจัดเป็นแนวคิดหลักในการจัดทำแบบเรียน อีกด้วย

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการสังเคราะห์วรรณกรรมในครั้งนี้ทำให้สามารถเปลี่ยนมุมมองใหม่ให้กับครูผู้สอนภาษาไทย คือ ครูสามารถนำวรรณกรรมที่มีอยู่ในห้องตลาดทั่วไปมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ แทนความคิดเดิมที่ว่าถ้าจะสอนวรรณกรรมหรือวรรณคดีจะต้องใช้แค่วรรณคดีที่มีอยู่ในตำราเรียนเท่านั้น

4. จากการสังเคราะห์วรรณกรรมที่เชื่อมโยงมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-3) พบว่าเป็นการเปิดมิติและปรับความคิดใหม่ให้กับหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ได้ เล็งเห็นถึงความสำคัญของการนำสิ่งที่มีอยู่รอบๆตัวมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้คุ้มค่ามากที่สุด โดยไม่ต้องคิดหรือสร้างขึ้นมาใหม่ และยังเป็น การปรับความคิดที่มองว่าวรรณกรรมเป็นเพียงสื่อในการจัดการเรียนการสอนเท่านั้น แต่จริงๆแล้ววรรณกรรมสามารถนำมาเป็นตัวเดินเรื่องในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้โดยที่ครูผู้สอนสามารถคัดเลือกวรรณกรรมที่มีอยู่ในห้องตลาดมาก่อนแล้วจึงค่อยคิดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการเปลี่ยนบทบาทของวรรณกรรมจากที่เคยเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนมาเป็นหลักสูตรการเรียนการสอนได้